

MICROINTERVENȚII

Stud. arh. Rareș DRĂGOIU

Conceptul de microintervenții s-a conturat ca reacție la dezvoltarea haotică a spațiului public bucureștean. Din cauza intervențiilor incoerente de-a lungul timpului, din interese publice sau private fără o corelare și o coordonare spre un numitor comun, s-a ajuns la o funcționare defectuoasă a spațiului public, în esența sa accesibil oricui, fără nicio discriminare de nicio natură. Bunul colectiv reprezintă un produs anexat unei zone în care participanții se manifestă și cu ajutorul căruia își dezvoltă un brand coerent în sistemul social pe care îl speculează. Sfera publică poate fi percepută ca un spațiu de tip discursiv ce mediază între sfera privată și sfera autorităților publice; ea se constituie astfel ca piesă de legătură (platformă) prin care se facilitează dezbateră liberă, argumentarea și schimbul de opinii politice pentru binele comun. Domeniu al vieții sociale cu o dinamică excepțională, este locul de constituire a opiniei (opiniilor) publice.

Participarea în spațiul public presupune nu numai a fi văzut și a-i vedea pe ceilalți, ci și implicarea în procesul de decizie asupra acestuia. Prezența indivizilor, a comunităților și a corporațiilor ce formează acest public face apel la responsabilitatea fiecărui cetățean de a vedea, a fi văzut și a-i vedea pe ceilalți, ceea ce presupune reamintirea uzanțelor sociale ale spațiului public prin asumarea și interiorizarea normelor ce le reglementează. Spațiul public poate fi văzut, astfel, nu doar ca un scop al proiectării, ci și ca un instrument vizând producerea unor efecte sociale mai ample și la o scară mult mai largă. Acesta trebuie să se caracterizeze printr-o coerență pe planuri multiple: formal, estetic, funcțional. În caz contrar, el își ratează scopul de a funcționa ca un element de coagulare a comunității, nefiind capabil să creeze atât de importantul dialog social. Prin extensie, putem privi calitatea unui spațiu public în directă legătură cu această coerență multilaterală pe toate planurile. Nu vorbim însă despre o coerență de moment sau despre o aparență „de fațadă” (ce poate fi o simplă improvizație), ci despre o coerență continuă (durabilă) — ceea ce ne duce la ideea de dezvoltare a spațiului public, de posibilitatea acestuia de a-și schimba înfățișarea și caracteristicile în funcție de noi cerințe, fără a-și

pierde însă coerența.

Microintervenția reprezintă o acțiune de creștere a performanței comunicării și a dialogului social prin crearea de platforme în locuri identificate ca „hotspot”-uri, presupunând o scară redusă a intervenției ce rezultă într-o economie de mijloace (bani, forță de muncă, material), scopul fiind obținerea unui maxim de efect cu un minim de investiție. O paralelă plauzibilă se poate face în direcția de branding al spațiului public, prin mărci atașate pieselor integrate în sistem. De exemplu, un șir de panouri de sticlă care înglobează o oglindă pe ambele fețe, dispuse împrăștiat la colț de bloc, într-o zonă de trecere-nod în interiorul unui cartier de locuințe colective; în partea de jos, astfel de panouri pot îngloba grafice, mesaje sau sloganuri publicitare (ca factori de branding).

Orașul modern se caracterizează prin dispariția unor forme de colectivitate evidente care erau specifice societăților tradiționale (familia, comunitățile locale). Apar, în schimb, alte tipuri de colectivități ce aparțin de sfera anonimă a orașului contemporan. Experiența colectivă se transformă, în directă legătură cu importanța crescândă a individualismului (self branding), fără să dispară totuși.

Hotspot-ul reprezintă punctul fierbinte al problemei — loc de schimb al informației, asemenea unei agore grecești în care se făcea comunicarea între putere și interesul privat sau al comunității. Hotspot-ul reprezintă o zonă cu o implicare socială importantă, conduce la ridicarea statutului respectivului loc prin comunicare și încurajează interacțiunea umană prin exprimarea ideilor în diverse moduri. Zona astfel identificată devine context pentru diverse forme de creație, într-o asociere cu dezvoltarea infrastructurii și mentenanța pe arii restrânse, toate menite să funcționeze concomitent cu o viziune mult mai amplă asupra întregului sistem. Punctul de plecare al acestor microdezvoltări s-ar afla în interiorul Universității de Arhitectură — organizație care urmărește posibile adăugări, rezolvări sau modificări pe zonele identificate drept *hot* (zone capabile să suporte intervenții sau care necesită anumite modificări). Baza de date se dezvoltă prin documentații, propuneri, analize pe diferite zone-carou sau pe grupuri de carouri care, adunate, formează un masterplan digital al orașului (ce include toate informațiile actualizate). Digitalizarea, analiza și propunerea se dezvoltă în cadrul unui atelier-studio de microintervenții care se formează în timp și a cărei dinamică de funcționare se bazează pe colaborări directe între administrație și Școala de arhitectură, reprezentată de grupuri de studenți aflați sub îndrumarea unor cadre didactice interesate. Se discută probleme legate de infrastructură, comunitate și imagine, se stabilesc priorități și se dezvoltă strategii rentabile, rezultând acțiuni concrete ca demers al studiilor (acțiuni supravegheate activ, pe tot parcursul demersului, de către studenți și profesori, cu sprijinul/controlul autorităților). Organizația are responsabilitatea de a fi activă în toate mediile (politic, economic, social și virtual), dintre care cel mai dinamic mediu ar fi cel virtual, în condițiile în care organizația ar funcționa ca o platformă socială de tip Facebook (care adună participanți la acțiuni în derulare sau care se află în stadiu de concept). Ar fi însă vorba, mai degrabă, de o platformă socio-spațială, pentru că se dezvoltă în spațiul public, generând identități spațiale și digitale în diferite zone ale orașului. De exemplu, wi-fi spot + urban lounge sau grătar + proiecții sau foisor + reciclare.

Așadar, pledăm pentru o încercare de aplicare a conceptului de microintervenție urbană, prin intermediul acestei platforme sociale, formate din studenți și cadre didactice ale școlii de arhitectură, care să colaboreze cu autoritățile și cu cetățenii interesați, în scopul dezvoltării a ceea ce am numit hotspot-uri — intervenții minore, punctuale, în spații reziduale, cu un minim de resurse, dar cu un maxim de efect.